

Advocaat

Mr. dr. E.J. Wervelman

**Wissen van
persoonsgegevens.
Moet je dat als
arbeidsdeskundige
doen als betrokkene
daarom vraagt?**

Recht om gegevens te laten wissen en recht op vergetelheid

Wat moet een arbeidsdeskundige doen als een betrokkene hem verzoekt om zijn persoonsgegevens te wissen? Betrokkenen hebben soms het recht om hun gegevens te laten verwijderen en/of het recht om 'vergeten te worden'. Ik bespreek de wettelijke regeling hierna, waarbij ik er direct op wijs dat deze alleen geldt voor arbeidsdeskundigen die zelf "verwerkingsverantwoordelijke" in de zin van de AVG zijn. In alle andere gevallen (en dat is bij arbeidsdeskundigen heel vaak) zal betrokkene een dergelijk verzoek niet moeten neerleggen bij de arbeidsdeskundige, maar bij de verwerkingsverantwoordelijke. Vaak is dat de werkgever van de arbeidsdeskundige.

Recht om gegevens te laten wissen is niet absoluut

Art. 17 lid 1 AVG bepaalt dat (onder meer) betrokkene een recht heeft op het wissen van gegevens als (a) *de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt* of (b) *de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt a, of artikel 9, lid 2, punt a, berust, in, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking.*

Betrokkenen hebben soms het recht om hun gegevens te laten verwijderen en/of het recht om 'vergeten te worden'.

Het recht op wissen van persoonsgegevens bestaat dus indien de persoonsgegevens niet langer noodzakelijk zijn voor de (eventueel verschillende) doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of op een andere manier zijn verwerkt. Een doeleinde kan het oorspronkelijke doel zijn waarvoor de gegevens zijn verzameld, maar ook een ander doel. Zolang dat doel op grond van de regels voor doelbinding maar niet te ver verwijderd ligt van het oorspronkelijke doel. Dit wordt "doelbinding" genoemd (vgl. art. 6 lid 1 AVG). Dit is niet absoluut.

Art. 6 lid 1 AVG somt verschillende niet-limitatieve voorwaarden op waardoor (als aan tenminste één van deze voorwaarden is voldaan) verwerking van de gegevens rechtmatig is. Sub f van lid 1 bepaalt dat verwerking rechtmatig is: "Wanneer deze verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of grondrechten van betrokkene boven die belangen prevaleren." De verwerkingsverantwoordelijke moet een afweging maken tussen de verschillende belangen. Er bestaat een noodzakelijk en gerechtvaardigd belang (en dus: een doel) voor het behouden van de gegevens indien die - kort gezegd - als bewijs kunnen dienen. Welnu, de klachttermijn van de SRA is 3 jaar; civielrechtelijke vorderingen kunnen ingesteld worden gedurende 5 jaar. Gedurende die periodes heeft het bewaren van de gegevens dan ook een doel en kan betrokkene geen beroep doen op sub a.

De verwerkingsverantwoordelijke moet een afweging maken tussen de verschillende belangen.

Art. 17 lid 3 AVG noemt daarnaast enkele specifieke uitzonderingen op het recht tot wissen van gegevens. De verwerkingsverantwoordelijke hoeft geen gehoor te geven aan het verzoek tot het wissen van gegevens indien (voor zover hier relevant) verwerking nodig is (e) voor de "instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering". Deze bepaling hangt samen met het in art. 17 lid 1 sub a AVG genoemde doel. Gedurende de klachttermijn van drie jaar kan betrokkene een klacht tegen een arbeidsdeskundige indienen of gedurende vijf jaar een civielrechtelijke vordering instellen waardoor verwerking en behoud van de gegevens gedurende die periode noodzakelijk is ter verdediging van mogelijke verwijten in de rechtsvordering en als onderbouwing dat bijvoorbeeld de juiste procedures zijn gevolgd.

De genoemde mogelijkheden om het recht op het laten wissen van gegevens te beperken worden ook genoemd en uitgebreid in art. 23 lid 1 AVG. Dit artikel noemt verschillende generieke belangen ter waarborging waarvan de rechten van betrokkene in het algemeen kunnen worden beperkt. Achterliggende gedachte van art. 23 AVG is dat het recht op bescherming van persoons-

gegevens niet absoluut is te formuleren. Een samenleving kan niet functioneren wanneer niet onder bepaalde omstandigheden kan worden afgeweken van dit recht.

Het recht van betrokkene om gegevens door arbeidsdeskundigen te laten wissen is niet absoluut.

Art. 23 lid 1 sub g AVG vindt aansluiting bij art. 17 lid 3 sub e AVG en stelt dat rechten van betrokkene kunnen worden beperkt ter waarborging van: "de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepsreglementen." "Arbeidsdeskundige" is zo'n beroep. Door de vrij generiek geformuleerde belangen is niet goed te overzien wanneer zij precies leiden tot een beperking van de rechten van betrokkene. De Nederlandse wetgever heeft er bij de uitwerking van dit artikel bewust voor gekozen om deze generiek geformuleerde belangen, en art. 23 lid 1 sub g AVG specifiek, over te nemen in art. 41 lid 1 sub g UAVG dat op dit punt gelijklopend is.

De vraag of in het concrete geval een uitzondering gerechtvaardigd is, moet de verwerkingsverantwoordelijke zelf beantwoorden op grond van art. 41 UAVG. Het tweede lid dwingt de verwerkingsverantwoordelijke om een zorgvuldige afweging te maken, door voor te schrijven met welke elementen hij rekening moet houden. Het is ook hier weer aan de verwerkingsverantwoordelijke om te bepalen welke elementen relevant zijn. De bepaling biedt dus een mogelijkheid om alleen in individuele zaken af te wijken van de rechten van betrokkene.

Conclusie

Het recht van betrokkene om gegevens door arbeidsdeskundigen (die verwerkingsverantwoordelijke zijn) te laten wissen is niet absoluut. Art. 17 lid 1 AVG noemt de gevallen waarin betrokkenen recht hebben om het wissen van gegevens te verzoeken. Lid 3 noemt de gevallen waarin er geen gehoor hoeft te worden gegeven aan het verzoek. Arbeidsdeskundigen kunnen zich beroepen op noodzaak tot het behouden van gegevens gezien de klachttermijn van drie jaar bij SRA en de civielrechtelijke verjaringstermijn van vijf jaar. Het doel van de gegevens is in dat geval waarborging van de mogelijkheid om zich te kunnen verdedigen in een klachtprocedure of tegen een aansprakelijkstelling. Art. 23 AVG en art. 41 UAVG werken de mogelijkheid om een recht van betrokkene te beperken verder uit. Daarbij is ruimte gelaten voor de verwerkingsverantwoordelijke om in een concreet geval zelf een belangenafweging te maken.

Mr. dr. E.J. Wervelman, advocaat bij
VWW Advocaten-Mediation, tevens
raadsheer-plaatsvervanger bij Hof Den Bosch.

